

Aanvraag

16

Naam van Mierlo

Code BG NL001218 *PC* P:\PVX\TCP\194.171.109.226
Datum 2211112007 15:41 *Volgnr.* 75 *Gezocht op:* DEK

Auteur Dek, A.W.E.

Titel Genealogie der graven van Holland

Uitgever Europese Bibliotheek I Zaltbommel / 1969

Vindplaats **G/HOLL/DEK** / depot

Collectie CBG

Collatie 160 p., ill., index

druck 4. verbeterde

160 p

§ 1. De graven van Holland to: 1299.

I. GERULF, tezamen met Gardulf vermeld in 885, beiden als graven van Friesland en betrokken bij de moord op Godfried de Noorman (885)¹. Gerulf ontving in 889 van koning Arnulf van Karinthië goederen „inter Renum et Suithardeshaghe" (wellicht tussen Katwijk en Schoorl), gelegen in zijn graafschap, dat dan ook in deze streken gezocht zou moeten worden².

Kinderen:

1. WALTGER, waarschijnlijk graaf van de gouwen Niftarlake, Lek-en Ysel en Teisterbant³.
Zijn afstammelingen verdwenen er reeds in de 10de eeuw⁴.
2. (Hoogstwaarschijnlijk)^{4a} DIRK I, volgt onder II.

II. DIRK I schijnt zijn vader opgevolgd te zijn in de gouw Kennemerland (= Kinhem), vermeld 916—928⁵, kreeg 15 juni 922 van Karel de Eenvoudige zekere goederen in het graafschap Texel^{6a} gest. 6 okt. van een onbekend jaar (misschien 939⁶). We beschouwen hem, als de eerste graaf van Holland, hoewel Floris II in 1101 pas voor het eerst met deze titel wordt genoemd. Hij tr. Geva, gest. 11 jan. van een onbekend jaar⁷.

Hun zoon volgt onder III.

III. DIRK II, graaf van Holland, was ,behalve in Kennemerland en Texel ook graaf in Maasland^{7a}, vermeld 10 jun. 953 tot 1 apr. 988⁸, maakte zich bij de dood van zijn schoonvader, de graaf van Vlaanderen, in 964, meester van het graafschap Gent en het land van Waas^{8a} gest. 6 mei 988^{8b}. Hij tr. Hildegard, dochter van Arnulf I, graaf van Vlaanderen, geb. in een onbekend jaar, gest. 10 apr. 990⁹.

Kinderen:

1. ARNULF, volgt onder IV.
2. EGBERT, vermeld 2 okt. 974¹⁰, werd in 976 kanselier van keizer Otto II^{10a} en in 977 aartsbisschop van Trier, gest. 9 dec. 993 of 994^{10b}.
3. ARLINDIS¹¹.

IV. ARNULF, graaf van Holland, misschien geb. te Gent, in een onbekend jaar, vermeld vanaf 26 okt. 970¹², breidde zijn gebied naar het Zuiden uit en sneuvelde 18 sep. 993 aan de mond van de Maas in de strijd tegen de Friezen¹³. Hij tr. in 980¹⁴, Liutgard, dochter van Siegfried graaf van Luxemburg en Hedwig (afkomst onbekend¹⁵) vermeld 20 sep. 995¹⁶, gest. 14 mei van een onbekend jaar^{16a}.

Kinderen:

1. DIRK III, volgt onder V.

2. **SIEGFRIED (Sicco)**, gest. 5 jun. 1030¹⁷. Hij tr. Thetburga, gest. 27 jan.¹⁸ van een onbekend jaar.
- 3? **ALEIDA**, tr. Engelram I. graaf van Pontieu, gest. omstreeks 1045¹⁹.

V. DIRK III, graaf van Holland 993—1039, bijgenaamd Hierosolymita. regeerde eerst onder voogdij van zijn moeder. Hij verloor Gent en Waas, doch verwierf vermoedelijk Rijnland en Westvlieland, stichtte de burcht te Vlaardingen, versloeg aldaar in 1018 een rijksleger aangevoerd door de hertog van Neder-Lotharingen, waarmee hij zijn positie vestigde²⁰. Hij stierf 27 mei 1039^{20a}; tr. Othelhildis, dochter van Bernhard I markgraaf van de Noordmark²¹, gest. 9 mrt. 1044^{21a}.

Kinderen:

1. **DIRK IV**, graaf van Holland 27 mei 1039—1049. Veroverde het gebied van de Zuidhollandse eilanden, kwam in conflict met keizer Hendrik III en sneuvelde te Dordrecht 13 jan. 1049²², ongehuwd.
2. **FLORIS I**, volgt onder VI.

VI. FLORIS I, graaf van Holland 13 jan. 1049—1061, trachtte zijn macht uit te breiden tot in de Bommelerwaard, doch werd 28 jun. 1061 vermoord bij Nederhemert, tr. omstreeks 1050 Geertruid van Saksen, dochter van Bernliard II, hertog van Saksen uit het huis Billung en Eilica van Schweinfurt, gest. 4 aug. 1113^{22a}. Zij hertr. in 1063 met Robrecht I de Fries, graaf van Vlaanderen, zoon van Boudewijn V, graaf van Vlaanderen en Adela van Frankrijk, geboren tussen 1029 en 1032: deze maakte zich in 1071 door de overwinning bij Kassel meester van Vlaanderen, gest. te Kassel 13 okt. 1093²³.

Kinderen:

1. **DIRK V**, volgt onder VII.
2. **ALBRECHT**, kanunnik te Luik.
3. **FLORIS**, kanunnik te Luik.
4. **PETER**, kanunnik te Luik²⁴.
5. **BERTHA**, gest. 1093; tr. in 1071 of 1072 Philips I, koning van Frankrijk 1060—1108, zoon van Hendrik I en Anna van Kiev. geb. 1052²⁵ gest. Melun 29 jul. 1108. Philips I verstootte haar in 1092 en hertr. met Bertrade van Montfort, dochter van graaf Simon, gest. 1117, na deze geschaakt te hebben van haar echtgenoot Fulco, graaf van Anjou.
6. **MACHTELD**^{25a}.
7. **FLORIS**, jong gestorven²⁶.
- 8? **ADELA** alias **CHRISTINA**, gest. 1085. Tr. Boudewijn I, graaf van Guines, gest. 1092/96.

VII. DIRK V, graaf van Holland 28 jun. 1061—1091. Volgde op onder voogdij zijner moeder en kort daarna ook van zijn stiefvader. Zij werden in 1071 uit Kennemerland verdreven, doch herkregen de macht in 1076 door de moord op Godfried III van Neder-Lotharingen en wisten de Zuidhollandse eilanden te onttrekken aan de macht van

het bisdom Utrecht: gest. 17 jun. 1091; tr. vóór 26 jul. 1083 Othelhildis, gest. 18 nov. van een onbekend jaar²⁷. Hun zoon volgt onder VIII.

VIII. FLORIS II DE VETTE, graaf van Holland 17 jun. 1091—1121. Maakte een einde aan de strijd met Utrecht, verschijnt 1101 voor het eerst met de titel „graaf van Holland” als leenman van de bisschop van Utrecht²⁸; gest. 2 mrt. 1121²⁹; tr. in 1113³⁰ Geertruid, alias Petronella, van Lotharingen, dochter van Diederik I, hertog van Opper-Lotharingen en Hedwig van Formbach, stichteres van het nonnenklooster te Rijnsburg, gest. 24 mei 1144³¹.

Kinderen:

1. **DIRK VI**, volgt onder IX.
2. **FLORIS DE ZWARTE**, vermeld 1129 en 1131. Kwam met de West-Friezen in opstand tegen Dirk VI, nadat deze hen had getuchtigd in de winter van 1131—1132³², bestreed zijn broer een jaar lang en werd 26 okt. 1132 gedood te Abstede, in de nabijheid van Utrecht³³.
3. **SIMON**, kanunnik ten Dom te Utrecht, vermeld in 1131, 1139 en 1147, gest. 7 nov. van een onbekend jaar³⁴.
4. **HADEWIG**, non te Rijnsburg, begraven in 1132 in de St. Bavo (toen nog St. Marie) te Haarlem³⁵.

IX. DIRK VI, graaf van Holland 2 mrt. 1121—1157. Regeerde eerst onder voogdij zijner moeder. Hij genoot de steun van haar halfbroer keizer Lotharius, wist Rijnland bij Holland in te lijven. In 1139 ondernam hij een tocht naar het Heilige Land, gest. 5 aug. 1157³⁶; tr. vóór 1137 Sophia van Rheineck, dochter van Otto I, graaf van Rheineck, en Geertruid van Nordheim, gest. te Jeruzalem 26 sep. 1176, begr. aldaar³⁷.

Kinderen:

1. **DIRK**, alias Pelgrim, geb. 1139. Hij was de oudste zoon, doch overleed reeds op 12-jarige leeftijd in 1151^{37a}.
2. **FLORIS III**, volgt onder X A.
3. **OTTO**, graaf van Bentheim, volgt onder X B, § 2.
4. **BOUDEWIJN**, proost van Oldenzaal en van St. Marie te Utrecht, werd 4 jul. 1178 tot bisschop van Utrecht gekozen: nam als aanhanger van keizer Frederik I Barbarossa in 1180 deel aan de expeditie tegen Hendrik de Leeuw; gest. te Mainz 30 (?) apr. 1196³⁸.
5. **DIRK**, aanvankelijk domproost, als zodanig genoemd in 1196^{38a}. Werd na de dood van zijn voornoemde broeder door de Hollandse partij tot bisschop van Utrecht verkozen. Zijn tegencandidaat was Arnoud van Isenburg. Beide geestelijken reisden naar Rome, waar Dirk na Arnouds dood werd gewijd. Op de terugreis gest. te Pavia 28 aug. 1197³⁹.
6. **ROBRECHT**, wellicht een bastaard⁴⁰, vermeld 1169 en 1172⁴¹; gest. vóór 1190, begr. te Rijnsburg^{41a}.

7. SOPHIA, abdis van Rijsburg ,omstreeks 1179—1186. gest. na 1212 ⁴².
8. HEDWIG, non te Rijsburg, gest. 28 aug. 1167 ⁴³.
9. GEERTRUID, jong gest. 10 aug. van een onbekend jaar ⁴⁴.
10. PETRONELLA, gest. 4 dec. van een onbekend jaar ⁴⁵.

X A. FLORIS III, graaf van Holland 5 aug. 1157—1190. Sloot 1161 verdrag met de West-Friezen, geraakte wegens strijd om Zeeland in Vlaamse gevangenschap en sloot in 1167 te Brugge een verdrag met Vlaanderen, steunde Barbarossa 1176 tijdens de slag bij Legnano en ontving daardoor waarschijnlijk in 1179, de rijkstol te Geervliet van de keizer; bedwong 1180 de West-Friezen enigermate en nam deel aan de Derde Kruistocht in 1189, gest. te Antiochië 1 aug. 1190, begr. te Tyrus (naast de Kizer) ⁴⁶; tr. 1162 ⁴⁷ Aleida van Schotland, gest. 11 jan. na 1204 ⁴⁸, dochter van Hendrik, prins van Schotland, en Ada van Varennes.

Kinderen:

1. ADA, gest. na 1205 ⁴⁹; tr. 1176 Otto I, markgraaf van Brandenburg, zoon van Albrecht I de Beer en Sofia van Winzenburg (?), geb. 21 jun. omstreeks 1126, markgraaf 1170, gest. 7 mrt. 1184. (Hij tr. eerder 6 jan. 1147 Judith van Polen, dochter van Boleslaw III koning van Polen en Salome van Berg-Schalklingen, geb. omstreeks 1132, gest. 8 jul. 1172/4) ^{49a}.
2. MARGARETHA, gest. na 1203; tr. 1182 te Lisse ⁵⁰ Dirk IV, graaf van Kleef, zoon van Dirk III en Adelheid van Sulzbach, gest. omstreeks 1194.
3. DIRK VII, volgt onder XI A.
4. WILLEM I, volgt onder XI B.
5. FLORIS, volgde zijn oom Dirk op als proost van de Dom te Utrecht 1198—1205, later monnik te Middelburg, gest. aldaar 30 nov. 1210 ⁵¹.
6. BOUDEWIJN, vermeld 1198—1203 ^{51a}, gest. 19 jul. 1204 ^{51b}.
- 7? ROBRECHT van Kennemerland ⁵².
- 8? BEATRIX ⁵².
9. ELISABETH, jong gest. 27 aug. van een onbekend jaar ^{52a}.
10. HEDWIG, gest. 13 jan. van een onbekend jaar ^{52a}.
11. AGNES, abdis van Rijsburg 1205, gest. 22 april 1228 ⁵³.

XI A. DIRK VII, graaf van Holland 1 aug. 1190—1203. Genoot de steun van keizer Hendrik VI en lijfde de Grote waard bij zijn gebied in, sloot zich in 1198 aan bij de partij der Welfen, kreeg te kampen met de Friezen en moest veel van zijn macht afstaan aan Brabant en Utrecht; gest. te Dordrecht 4 nov. 1203; tr. in 1186 te Loosduinen ⁵⁴ Aleida van Kleef, dochter van Dirk III, graaf van Kleef, en Adelheid van Sulzbach, gest. na 1238 ⁵⁵.

Kinderen:

1. ALEIDIS, gest. vóór 1203, werd in 1197, bij de vrede met Otto

van Gelre, verloofd met diens zoon Hendrik, die echter kort daarna stierf ⁵⁶.

2. ADA, geb. in of na 1188, gest. 1223 (?), begr. naast haar man in de abdij van Herckenrode ⁵⁷; tr. te Dordrecht in nov. 1203 Lodewijk II, graaf van Loon, zoon van Gerard, graaf van Loon, en Maria van Gelre, gest. kinderloos 29 jul. 1218. Ada volgde als eerste gravin van Holland in nov. 1203 haar vader op, doch moest zich verdedigen tegen de aanvallen van haar oom Willem I, gevangengenomen te Leiden eind 1203, daarna bewaakt op Texel tot jan. 1204, vervolgens uitgeleverd aan Engeland. Haar echtgenoot streed inmiddels met wisselende kansen om Holland. Ada werd in 1207 bevrijd, doch slaagde er niet in vaste voet in Holland te krijgen.

XI B. WILLEM I, graaf van Holland 1203—1222, veroverde het graafschap Holland in dec. 1203 ⁵⁸, had later nog vele moeilijkheden met Ada en Lodewijk van Loon, die hij in 1206 zelfs als graaf van Holland moest erkennen, doch wist zich uiteindelijk te handhaven. steunde de Engels-Welfische coalitie en werd in 1214 bij Bouvines gevangengenomen, nam deel aan de Vijfde Kruistocht, veroverde Damiate 1219, gest. 4 feb. 1222; tr. 1e 1198 Aleida van Gelre, dochter van Otto I en Richarda van Beieren, geb. omstreeks 1187 of later, gest. 4 feb. 1218; tr. 2e in juli 1220** Maria van Brabant (dochter van Hendrik I en Machteld van Boulogne) geb. omstreeks 1191, gest. tussen 9 mrt. en 14 jun. 1260, begr. in de St. Pieterskerk te Leuven. Zij huwde eerder te Maastricht op 19 mei 1214 Otto van Brunswijk, zoon van Hendrik de Leeuw, hertog van Saksen en Beieren, en Mathilde van Engeland, geb. eind 1177, gekozen tot Rooms-Koning als Otto IV in 1198, algemeen erkend in 1208, tot keizer gekroond in 1209, verslagen bij Bouvines 27 jul. 1214, verdrongen door Frederik II in 1215, gest. op de Harzburg 19 mei 1218. Otto IV tr. eerder 2 jul. 1212 Beatrix van Hohenstaufen, dochter van Philips van Zwaben en Irene van Byzantium, geb. 1198, gest. 11 aug. 1212.

Kinderen uit het eerste huwelijk:

1. FLORIS IV, volgt onder XII A.
2. OTTO, proost van Deventer 1229 ⁶⁰, elect van Utrecht als Otto III 1233—1249, liet zich eerst in 1245 tot bisschop wijden, regent in Holland 1234, onderwierp Drente aan het Sticht ⁶¹, gest. 3 apr. 1249 ⁶².

Bastaarddochter:

ALEIDIS tr. vóór of op 1 feb. 1270 ⁶³ Boudewijn van Noordwijk, hij kocht 25 jan. 1273 van Floris V het land Boekhorst bij Noordwijk als erfelijk leen ⁶⁴.

3. WILLEM, voogd van graaf Willem II 1234—1238, werd in een tournooi gedood ⁶⁵ 30 aug. 1238.
4. RICHARDIS, vermeld 18 nov. 1243 tot 21 aug. 1261 ⁶⁶, stichtte de abdij Koningsveld bij Delft tot heil van de ziel van Willem II, gest. 3 jan. 1262.
5. ADA, non in Rijsburg 1233, abdis aldaar 1239—1258, gest. 15 jun. 1258 ⁶⁷.

XII A. FLORIS IV, graaf van Holland 4 feb. 1222—1234, geb. 24 jun. 1210. stond eerst onder voogdij van zijn achterneef, Boudewijn, graaf van Bentheim (zie § 2: XI C). Hij maakte het land van Altena tot leengebied van Holland, nam in 1234 deel aan een veldtocht tegen de Stedingers aan de Elbe, werd gedood in Franrijk 19 jul. 1234 tijdens een steekspel (te Noyon of Corbie?). Verloofd 5 nov. 1214⁶⁸, tr. vóór 6 dec. 1224^{68a} Machteld van Brabant, dochter van Hendrik I, hertog van Brabant, en Mnchteld van Boulogne, gest. 22 dec. 1267, begr. Loosduinen⁶⁹. (Zij tr. eerder te Aken eind nov. omstreeks 1212 Hendrik II van de Palts. geb. omstreeks 1195, gest. 25 of 26 apr. 1214⁷⁰).

Kinderen:

1. WILLEM II, volgt onder XIII A.
2. FLORIS DE VOOGD, geb. omstreeks 1228, regent van Floris V 1256—1258, gedood in een steekspel te Antwerpen 26 maart 1258⁷¹, begr. in de abdij te Middelburg.
3. ALEIDA, regentes van Floris V 1258—1263, stichtte Schiedam en gaf deze plaats in 1275 stedelijke rechten, gest. tussen 1 mrt. en 9 apr. 1284⁷², begr. te Valencijs; tr. sep. 1246 Jan I van Avesnes, mederegent van Henegouwen, zoon van Burchard van Avesnes en Margaretha, gravin van Vlaanderen en Henegouwen, geb. te Houffalize apr. 1218, gest. te Valencijs 24 dec. 1257. (Zie verder hoofdstuk II.)
4. MARGARETHA, gest. 26 maart 1277, begr. te Loosduinen: tr. vóór 12 juli 1249 Herman I, graaf van Henneberg, zoon van Poppo, graaf van Henneberg en Jutta van Thüringen, geb. 1224; verkocht in aug. 1281 de bij hun huwelijk verkregen rechten op de tollens te Ammers en Geervliet aan Jan II van Henegouwen⁷³, gest. 18 dec. 1290⁷⁴. (Hertr. 1283 Catharina van Hesseburg.)
5. MACHTELD.

XIII A. WILLEM II, graaf van Holland 19 jul. 1234—1256, geb. 1227. Stond eerst onder voogdij van zijn ooms Otto en Willem, daarna van zijn moeder. Werd 3 okt. 1247 en nogmaals 25 mrt. 1252 gekozen tot Rooms-koning, na de dood van zijn tegenstander Koenraad IV in 1254 vrijwel algemeen erkend^{74a}. Sneuvelde 28 jan. 1256 bij Hoogwoud tegen de West-Friezen; tr. te Brunswijk 25 jan. 1252 Elisabeth van Brunswijk, dochter van Otto I het Kind, eerste hertog van Brunswijk-Lüneburg, en Mathilde van Brandenburg, geb. in of na 1229⁷⁵; gest. 27 mei 1266.

Kinderen:

1. FLORIS V, volgt onder XIV A.
2. MACHTELD, geb. eind 1255 of jan. 1256, vermeld 13 okt. 1256 in het vredesverdrag met Vlaanderen^{75a}, waarschijnlijk jong gest.⁷⁶.

Bastaardzoon:

3. DIRK, vermeld 11 okt. 1303 als landcommandeur der Duitse orde te Utrecht, gest. 1312 (?)⁷⁷.

XIV A. FLORIS V, graaf van Holland 28 jan. 1256—1296, geb. te Leiden in jul. 1254, stond eerst onder voogdij van Floris de Voogd,

Hertog Hendrik III van Brabant, neef van Aleida van Holland, neemt het medevoogdijschap over Floris V op zich. (Zie pag. 16, XII A. 3. en XIV A.)

7 jan. 1297⁸¹ Elisabeth van Engeland, dochter van Eduard I, koning van Engeland, en Eleonore van Castilië, geb. 7 aug. 1282, gest. 1316. (Zij hertr. 14 nov. 1302 met Humphrey van Bohun, graaf van Hereford en Essex, zoon van Humphrey en Maud van Fiennes, die 16 maart 1321 sneuvelde te Boroughbridge in Yorkshire⁸².)

§ 2. De graven van Bentheim.

X B, Zoon van Dirk VI, graaf van Holland: OTTO IV, graaf van Bentheim. Volgde in 1150 zijn grootvader Otto II op⁹⁶, vermeld 1166—1208⁹⁷, werd in 1187 burggraaf van Koevorden⁹⁸, nam in 1189 deel aan de Derde Kruistocht⁹⁹ moest in 1196 Koevorden met Drente weer afstaan¹⁰⁰, Tr. 1e vóór 1172 een dochter van Hendrik I, graaf van Arnsberg¹⁰¹; tr. 2e Alveradis van Cappenberg, vermeld in 1205⁹⁷.

Kinderen uit het tweede huwelijk:

1. EGBERT, bezat een tiende te Tolenstede, werd tussen 1200 en 1211 in Friesland vermoord¹⁰².
2. BOUDEWIJN I, graaf van Bentheim, volgt onder XI C.
3. OTTO, eerst domproost te Bremen, later als Otto I bisschop van Munster 1203—1217, gest. 1217 te Caesarea in Palestina¹⁰³.
4. SOPHIA, tr. graaf van Virneburg¹⁰⁴.

XI C. BOUDEWIJN I, graaf van Bentheim en burggraaf van Utrecht, vermeld 1203—1247¹⁰⁵, graaf 1209⁹⁷, nam deel aan de verovering van van Damiate in 1219¹⁰⁶, trad na 1222 op als regent voor Floris IV, graaf van Holland: gest. na mrt. 1247 (in 1248?)¹⁰⁷, Tr. Jutte van Rietberg (?)¹⁰⁸; gest. na 23 apr. 1246.

Kinderen:

1. OTTO V, graaf van Bentheim, volgt onder XII B.
2. EGBERT, kreeg 1267 de Hollandse goederen van zijn broer Otto V; gest. na 1284¹⁰⁹.
- 3? LYSA, gest. na 1244: tr. Ludolf III, heer van Seinfurt, gest. na 1247¹¹⁰.
- 4? BERTHA, tr. Hendrik II, graaf van Dale en heer van Diepenheim, gest. na 1271. (Hertr. Adelheid van Boestelle¹¹⁰.)

XIIB, OTTO V, graaf van Bentheim, burggraaf van Utrecht, komt reeds voor in 1243, als graaf in 1248. Trad na 11 nov. 1268 als geestelijke in het huis der Duitse Orde te Utrecht; gest. na 5 jun. 1277¹¹⁰. Zijn nazaten speelden in ons land geen rol meer. Tr. 1e vóór 23 apr. 1246 Helewigis van Tecklenburg, erfdochter van Otto II, graaf van Tecklenburg-Lingen, gest. na 18 mrt. 1253: tr. 2e Jutta, vermeld in 1272 (?)^{110a}.

Uit het eerste huwelijk:

1. OTTO III, graaf van Tecklenburg, volgt onder XIII B (§ 3).
2. EGBERT I, graaf van Bentheim, volgt onder XIII C.

Terwille van de overzichtelijkheid volgt nu eerst de jongere tak, die in Bentheim aan het bewind bleef.

XIII C, EGBERT I, graaf van Bentheim, geb. vóór 18 mrt. 1253, aan de regering van vóór 5 jun. 1277 tot na 19 jan. 1299, gest. vóór 1305: tr. vóór 5 jun. 1277¹¹¹) Hedwig van Oldenburg, dochter van Johan I, graaf van Oldenburg, vermeld 7 nov. 1295. (Hertr. Egbert van Tecklenburg, zoon van Otto III, graaf van Tecklenburg, en Richardis v. d. Mark, vgl. § 3.)

Kinderen:

1. OTTO, vermeld 1283—1312¹¹², kanunnik¹¹³.
2. JOHAN II, graaf van Bentheim, volgt onder XIV C.
3. EGBERT, geb. vóór 1283, domheer te Munster 1312, aartsdiaken te Stromberg, gest. na 21 jul. 1333.
4. CHRISTIAAN, geb. na 12 apr. 1285, domheer te Bremen 1312.
5. BOUDEWIJN, proost van St. Pieter te Utrecht, la'er domheer te Osnabruck 1312—1324¹¹⁴.
6. WIGBOLD, gest. vóór 1351.
7. HEDWIG, vermeld 1285, prioeres te Vreden 1357, gest. na 25 feb. 1358.
8. ODILIA, vermeld 1285, tr. een heer van Almelo.

XIV C, JOHAN II, graaf van Bentheim, vermeld 1283, als graaf 1305, stichtte het slot Dinkelrode te Neuenhaus¹¹⁵, verkocht 1307 het burggraafschap van Utrecht aan de Utengoye's en in 1328 zijn bezittingen in Drente en het Sticht aan de bisschop van Utrecht¹¹⁶, gest. na 6 jan. 1332 en vóór 21 jul. 1333; tr. na 1306 doch vóór 1317 (voor 3 aug. 1310?)¹¹⁷ Mechtild van Lippe (dochter van Simon I, Edele Heer van Lippe en Adelheid van Waldeck). gest. na 21 mrt. 1328.

Kinderen:

1. SIMON I, graaf van Bentheim van vóór 21 jul. 1333 tot na 15 jun. 1343, geb. voor 23 jun. 1317, geheimraad van de bisschop van Munster, gest. 1347⁷, zeker gest. voor 21 okt. 1348¹¹⁸; tr. Catharina van Steinfurt, dochter van graaf Boudewijn III.
2. OTTO VI, graaf van Bentheim, volgde Simon I op vóór 21 okt. 1348, doch abdicceerde omstreeks 1364, geb. vóór 6 mrt. 1324, proost te Paderborn 1341—1379, te Munster tot 1360: gest. na 5 sep. 1379¹¹⁹.
3. JOHAN, geb. vóór 6 mrt. 1324, gest. jong op slot Altena, begr. te Schüttorf¹²⁰.
4. HEDWIG, geb. vóór 13 mei 1317, gest. na 1371¹²¹; tr. Eberwin II van Goetterswijk: gest. na 2 okt. 1370. (Hun kleinzoon Eberwin III erfde 1421 het graafschap Bentheim en werd de stamvader van het huidige vorstenhuis.)
5. ATALIA, geb. vóór 6 mrt. 1324, abdis in Freckenhorst en Vreden?
6. ELISABETH, geb. vóór 6 mrt. 1324, abdis van het vrouwenstift Heerse (bij Paderborn) na 1338, gest. 3 okt. 1372.
7. CHRISTIAAN, geb. na 6 mrt. 1324, domheer te Keulen voor 3 jan. 1360 en proost te Munster 1361 (1370), trad vóór 10 aug. 1380 uit de geestelijke stand, gest. na 20 jan. 1401.

HOOFDSTUK II

AVESNES

§ 5. Stamreeks d'Oisy-Avesnes.

I. FASTRE d'OISY¹, voogd van Doornik, eind 11de of begin 12de eeuw: tr. Ada of Ida, dochter van Wedric II, heer van Avesnes, gest. omstreeks 1076.

II. FASTRE d'OISY, voogd van Doornik: tr. Richilde of Mathilde.

III. WOUTER d'OISY „Plukiel”, voogd van Doornik, heer van Avesnes², gest. 1147; tr. Ada of Ida de Mortagne.

IV. NICOLAAS „Plukiel”, heer van Avesnes en Condé; tr. Mahaut de la Roche, dochter van Hendrik, graaf van la Roche.

V. JACQUES, heer van Avesnes en Condé, sneuvelde 7 sep. 1191 bij Arsoef (Palestina); tr. 1180 Ameline de Guise, erfdochter van Bernhard en Alix

VI. BOUCHARD van Avesnes, volgt § 6.

§ 6. Het Henegouwse Huis in de 13de en 14de eeuw.

VI. BOUCHARD van Avesnes, geb. na 1180, gest. 1244, aanvankelijk geestelijke, later baljuw van Henegouwen; tr. vóór 23 jul. 1212 (gesch. 1221) Margaretha van Vlaanderen (dochter van Boudewijn IX en Maria van Champagne), geb. midden 1202, gravin van Vlaanderen en Henegouwen 1244—1280, gest. 10 feb. 1280. (Hertr.³ tussen 18 aug. en 15 nov. 1223 Willem van Dampierre, zoon van Gwijde en Mathilde van Bourbon, afkomstig uit Champagne, gest. 3 sep. 1231.)

Kinderen:

1. BOUDEWIJN, geb. te Houffalize in de eerste helft van 1217⁴, gest. vóór 1219.
2. JAN I, volgt onder VII.
3. BOUDEWIJN, geb. te Houffalize sep. 1219, heer van Beaumont, schreef waarschijnlijk een Henegouwse kroniek tot 1278⁵, gest. 10 apr. 1295; tr. Felicitas van Coucy, gest. 1307, dochter van Thomas I en Mathilde van Rethel.
Hieruit:
 - a. JAN, gest. vóór 1289, heer van Beaumont; tr. Agnes Willemsd. de Lusignan.
Uit dit huwelijk:
 - A. Jan, gest. 1297.
 - B. Boudewijn, heer van Beaumont, gest. 1299.
 - C. Felicitas, gest. vóór 1286.
 - b. BEATRIX, gest. 1320; tr. 1260/'61 Hendrik III, graaf van Luxemburg, zoon van Hendrik II de Blonde en Margaretha van Bar, geb. omstreeks 1240, sneuvelde⁶ bij Woeringen 5 jun. 1288.

VII. JAN I VAN AVESNES, geb. te Houffalize in apr. 1218, was de erfgenaam, later mede-regent van Henegouwen, doch slaagde er niet in ook in Vlaanderen als opvolger van zijn moeder erkend te worden; gest. te Valencijs 24 dec. 1257; tr. in sep. 1246 Aleida van Holland, dochter van Floris IV en Machteld van Brabant, gest. tussen 1 mrt. en 9 apr. 1284, begr. te Valencijs (zie § 1).

Kinderen:

1. JAN II, volgt onder VIII.
2. BOUDEWIJN, geb. omstreeks 1249, deed 1279 namens zijn broer aan keizer Rudolf I manschap⁷, gest. kinderloos⁸.
3. BOUCHARD, geb. 26 mei 1251⁹, was 18 okt. 1271 proost van St. Marie te Utrecht, werd 1282 bisschop van Metz, gest. 29 nov. 1296, begr. te Metz¹⁰.
Bastaarddochter:
 - a. ELISABETH¹¹, tr. 1319 Steven van der Weyden.
4. GWIJDE, geb. omstreeks 1253, bisschop van Utrecht 1301—1317, gest. 28 mei 1317¹².
Bastaarden:
 - a. MARIA, gest. na 1 sep. 1344¹³; tr. vóór 25 jul. 1310 Arend van Amstel, heer van IJsselstein, gest. 1363¹⁴, zoon van Gijsbrecht en Beerta van Arkel van Heukelom.
 - b. ALEID, gest. na 19 mrt 1347¹⁵; tr. vóór 29 nov. 1316¹⁶ Otto II van Asperen, zoon van Otto I, was ridder 20 sep. 1329, volgde 1344 of 1345 zijn vader op als heer van Asperen en Hagestein, sneuvelde in Friesland 26 sep. 1345¹⁷.
 - c. ALEID, was 12 okt. 1321 non te Koningsveld¹⁸.
 - d. GEERTRUID, vermeld 26 mrt. 1324; tr. Pieter van den Vlieten, gest. vóór 1324¹⁹.
5. WILLEM, geb. omstreeks 1254, werd 9 mei 1286 bisschop van Kamerijk, gest. 1296 te Villefort, begr. te Flines²⁰.
6. FLORIS, geb. omstreeks 1255, heer van Schiedam 1268, stadhouder van Zeeland 31 mei 1272, baljuw van Zuid-Holland 7 sep. 1272, beleend met Braine en Hal in Henegouwen in 1287, gest. 1297²¹; tr. Isabella van Villehardouin, dochter van Willem, titulair koning van Thessalonica en van Anna Commenus, erfprinses van Achaie en Morea, geb. omstreeks 1263, gest. 23 jan. 1312²². (Zij tr. 1e 28 mei 1271 Philips van Anjou, zoon van Karel I, koning van Napels²³, en Beatrix van Provence, geb. 1256, gest. 1 jan. 1277; zij tr. 3e 2 feb. 1301 Philips graaf van Savoye-Piëmont zoon van Thomas II en Guya van Chalon, geb. 1278, gest. 25 sep. 1334. Philips van Savoye hertr. na 7 mei 1312 Catharina van Vienne, dochter van Humbert I gest. dec. 1337.)
Dochter:
 - a. MATHILDE, geb. 29 nov. 1293, erfprinses van Thessalonica en Achaie, gest. 1331; tr. 31 juli 1313 Lodewijk van Bourgondië (zoon van Robert II, hertog van Bourgondië en Agnes van Frankrijk), gest. in sep. 1316.
7. JOHANNA, werd 12 mrt. 1276 abdis van het klooster Flines, gest. aldaar 1304²⁴.

Bastaarddochter:

8. MARGARETHA, tr. 1257²⁵ Boudewijn van Péronne, baljuw van Henegouwen 1262—1265²⁶.

VIII. JAN II van Avesnes, geb. omstreeks 1247, werd 1280 graaf van Henegouwen, doch bond wegens Rijks-Vlaanderen de strijd met de Dampierre's aan, werd 1299 ook graaf van Holland, verjoeg 1300 uit Nijmegen keizer Albrecht, die hem voor zijn rechterstoel wilde dagen (in verband met de opvolging in Holland), gest. Valenciennes of Bergen II (?) sep. 1304; tr. omstreeks 1270 of begin 1271 Philippine van Luxemburg (dochter van Hendrik II de Blonde en Margaretha van Bar), gest. 6 apr. 1311.

Kinderen:

1. JAN, werd 1299 heer van Beaumont, was graaf van Oostervant, sneuvelde 11 jul. 1302 bij Kortrijk.
2. HENDRIK, domheer te Kamerijk, gest. in 1303 (na 18 mrt.)²⁷.
3. MARGARETHA, gest. 18 okt. 1342; tr. in okt. 1298²⁸ Robert II graaf van Artois (zoon van Robert I²⁹ en Mathilde van Brabant) geb. na aug. 1250, sneuvelde als commandant van het Franse ridderleger bij Kortrijk 11 jul. 1302. (Hij tr. 1e, 1262 Amicia van Courtenay, erfdochter van Peter en Mahaud vrouwe van Mehun, gest. Rome in 1275; 2e, 1277 Agnes van Bourbon, dochter van Archambaud IX en Yolande de Châtillon, gest. 7 sep. 1287; Agnes van Bourbon tr. eerder in feb. 1247 Jan van Bourgondië, zoon van Hugo IV hertog van Bourgondië en Yolande van Dreux, baron van Charolais, gest. 29 sep. 1268.)
4. ALIX, gest. 26 okt. 1317³⁰; tr. 1290 Roger Bigod graaf van Norfolk (zoon van Hugo en Joan de Stuteville) volgde 1270 zijn oom in Norfolk op, maarschalk van Engeland, gest. kort voor 6 dec. 1306. (Hij tr. 1e voor 29 okt. 1271 Aline Basset, gest. kort voor 14 apr. 1281, wed. van Sir Hugo le Despensier, gest. 1265, dochter van Sir Philip en Hawise de Lovaine.)
5. ISABELLA, gest. eind dec. 1305 te Le Quesnoy³¹; tr. in jan. 1296³² Raoul de Clermont heer van Nesle en Brios (zoon van Simon II en Alix van Montfort)³³ geb. na 1242, werd 1287 connétable van Frankrijk, dempte 1293 de opstand in Guyenne, gouverneur van Vlaanderen 1298—1300, sneuvelde 11 jul. 1302 in de Gulden-sporenslag. (Hij tr. 1e, Alix van Dreux burggravin van Châteaudun en vrouwe van Montdoubleau, dochter van Robert van Dreux heer van Beu³⁴ en Clementia burggravin van Châteaudun.)
6. JOHANNA, non in het Cisterciënserklooster te Fontenelle, vermeld 18 mrt. 1303³⁵.
7. WILLEM III, volgt onder IX A.
8. JAN, heer van Beaumont, geb. omstreeks 1288, leidde 1326 eei expeditie naar Engeland die 1327 Eduard III op de troon hielp, verving herhaaldelijk Willem III en IV tijdens hun afwezigheid, was het type van de schitterende ridder, verwierf vele aanzienlijke bezittingen o.a. Noordwijk, Gouda, Schoonhoven, Texel, Goes, Tholen en Dreischor, streed 1346 bij Crécy aan de Franse zijde.

gest. slot Beaumont 11 mrt 1356; tr. kort vóór 23 jan. 1317³⁶ Margaretha van Nesle (dochter van Hugo en Jeanne d'Argies of de Dargies) geb. 1306³⁷, gravin van Soissons en vrouwe van Chimay, gest. slot Beaumont half okt. 1350, begr. te Valenciën³⁸.

Dochter:

- a. JOHANNA geb. 1323, gest. eind dec. 1350 op kasteel Villeneuve bij Soissons, begr. naast haar eerste man in de abdij La Guiche (Saône et Loire)³⁹; tr. 1e tussen 5 en 10 nov. 1336⁴⁰ Lodewijk van Châtillon graaf van Blois (zoon van Gwijde en Margaretha van Valois⁴¹), waarsch. geb. in 1310⁴², sneuvelde bij Crécy 26 aug. 1346; tr. 2e in 1348 Willem I de Rijke graaf van Namen (zoon van Jan I en Maria Artois) geb. 1324, volgde 1337 zijn broeder op, gest. 1 okt. 1391⁴³. (Hij hertr. in mrt. 1352 Catharina van Savoye, gest. 18 jun. 1388, dochter van Louis II en Isabella van Chalon. Catharina tr. 1e 1 okt. 1330 Azzo Visconti, zoon van Galeazzo I en Beatrix van Este, geb. 7 dec. 1302, werd 1328 hertog van Milaan, gest. 16 aug. 1339; Catharina tr. 2e, in okt. 1340 Raoul II graaf van Brienne te Eû, gest. 19 nov. 1350, zoon van Raoul I en Jeanne de Mello⁴⁴.)

Bastaarden:

- ib. JAN, geb. omstreeks 1319, verdedigde 1339 slot Relenghes (bij Kamerijk), werd 25 maart 1352 beleend met het land van Stein bij Gouda, heer van Rieu en Vieux-Condé, slotvoogd van Rance, gest. na mei 1370⁴⁵; tr. Machteld van Borselen⁴⁶.
- c. JOHANNA, vermeld 29 mei 1336—6 juni 1353, non te Leeuwenhorst⁴⁷.
9. MARIA, gest. slot Murat (Bourbonnois) in sep. 1354; tr. in sep. 1310 Lodewijk I, hertog van Bourbon (zoon van Robert graaf van Clermont⁴⁸ en Beatrix van Bourgondië), geb. te Clermont omstreeks 1270, gest. 2 jan. 1342.

Bastaarden:

10. SIMON, heer van Bruyelle, stamvader van het geslacht van Bruelis, volgt onder IX B, § 11.
11. WILLEM de Cuser, stamvader der heren de Cuser, volgt onder IX C, § 12.
12. HENDRIK YMZOETENZONE, vermeld 27 jun. 1341 tot 19 okt. 1359, had inkomsten uit de water- en windmolens te Reimerswaal, werd 1355 door Willem V begenadigd en in het bezit van zijn goederen hersteld⁴⁹; tr. Vrouwelijn . . . , vermeld 1341⁵⁰.
Uit dit huwelijk:
 - a. MARGRIET tr. (huwelijkse voorw.) 26 nov. 1376 Hendrik Jansz. van de Oesterlanden, gest. na 1404⁵¹.
13. ALEID, gest. na 1351⁵²; tr. 1e, omstreeks 1312 Wolfert II van Borselen, heer van Vere en Zandenburg (zoon van Wolfert I en Sibylle . . .) vermeld 1303—30 mei 1316, gest. vóór 6 apr. 1317⁵³; tr. 2e vóór 21 okt. 1317 Otto heer van Buren (zoon van Allard en Elisabeth van Vreese) vermeld 18 dec. 1321, gest. vóór 1326⁵⁴.
14. IDA, kocht 9 apr. 1341 in de polder van Hinkeling (bij Kruiningen) enige grond, gest. kort voor dec. 1351⁵⁵.

IXA. WILLEM III graaf van Holland en Henegouwen 1304—1337, waarschijnlijk geb. omstreeks 1286⁵⁶, voerde een wijs en krachtig bestuur, wist 1323 Zeeland bewester Schelde geheel in eigendom te verkrijgen, gest. Valencijs 8 jun. 1337⁵⁷. Hij tr. Longpont 23 mei 1305⁵⁸ Johanna van Valois (dochter van Karel I graaf van Valois⁵⁹ en Margaretha van Anjou), geb. omstreeks 1294, werd na 1337 non te Fontenelle. gest. aldaar 7 mrt. 1342.

Kinderen:

1. SIBYLLA, geb. 1310, vermeld 1319, gest. jong⁶⁰.
2. MARGARETHA, geb. 1311⁶¹, gest. Le Quesnoy 23 jun. 1356; tr. Keulen 26 feb. 1324⁶² Lodewijk IV de Beier (zoon van Lodewijk II hertog van Beieren en Mathilde van Habsburg) geb. München 1 apr. 1282, hertog van Beieren 1302—1347, Rooms-koning 1314—1328, keizer 1328—1347, gest. Furstenfeld 'bij München 11 okt. 1347. (Weduwnaar van Beatrix van Glogau, zie hoofdstuk III.)
3. JAN, geb. ?, gest. 1316⁶³.
4. PHILIPPA, geb. omstreeks 1314⁶⁴, gest. Windsor 15 aug. 1369; tr. York 25 jan. 1328 Eduard III koning van Engeland (zoon van Eduard II en Isabella van Frankrijk) geb. Windsor 13 nov. 1312, werd 1327 tot koning uitgeroepen, gest. Londen 21 jun. 1377.
5. JOHANNA, geb. omstreeks 1315⁶⁵, gest. 1374; tr. Keulen 26 feb. 1324 Willem V hertog van Gulik (zoon van Gerhard V en . . . van Kessel) geb. voor 1304, volgde 1328 zijn vader op als graaf van Gulik, werd 1356 hertog, gest. 26 feb. 1361.
6. WILLEM IV, volgt onder X A.
7. AGNES, gest. na 24 nov. 1327⁶⁶.
8. ISABELLA, geb. omstreeks 1323⁶⁷, gest. 30 jan. 1361⁶⁸; tr. 1354⁶⁹ Robert van Namen heer van Renaix en van Beaufort aan de Maas (zoon van Jan I graaf van Namen en Maria van Artois) geb. omst. 1325, gest. 18 (?) apr. 1391. (Hij hertr. 1380 Isabella de Melun, dochter van Hugo de Melun, heer van Antoing, burggraaf van Gent en Margaretha de Péquigny; zij hertr. Bertrand de la Boverie, procureur van Luik 1413—1425⁷⁰.)
9. LODEWIJK, geb. in aug. 1325 te Le Quesnoy, gest. in 1328 (vóór 21 aug.)⁷¹.

Bastaarden:

10. (Bij Trude Boudijnsd. van de Poele):
JAN VAN DE POEL, stamvader der heren van de Poel, volgt onder X B, § 8.
11. JAN AELMAN, stamvader van het geslacht Alemans, volgt onder X C, § 9.
12. (Bij Alida . . .) CLAAS VAN DE GHEIJNE, stamvader der heren van Cronenburg, volgt onder X D, § 10.
13. JAN VAN DOLRE, tr. een onbekende vrouw.
Zoon:
a. WILLEM VAN DOLRE vermeld 10 mrt. 1395—29 mrt. 1402. had enige rechten te Oostvoorne⁷².

14. (Bij Doedijn . . .) WILLEM, ontving 28 nov. 1339 land in Kralingen in eigendom⁷³.

15. JAN ZUURMOND, ontving feb. 1354 goederen onder Haamstede. ridder, baljuw van Zierikzee, raadsheer van graaf Willem V, doch in nov. 1358 werd hij verbannen en zijn goederen verbeurd verklaard, trad 21 jul. 1364 weer als getuige op, gest. na 18 apr. 1385⁷⁴.

Dochter:

a. MARGRIET vermeld 18 apr. 1385—17 mrt. 1405⁷⁵.

16. ALLEIDE, vermeld als non te Leeuwenhorst 9 aug. 1332⁷⁶.

X. WILLEM IV, graaf van Holland en Henegouwen 1337—1345, geb. omstreeks 1317⁷⁷, ondernam een bedevaartstocht naar het Heilige Land, bestreed eerst de Moren en later de heidenen in Litauen, trok met een talrijk leger naar Friesland en sneuvelde bij Warns 26 sep. 1345. Hij tr. 1334 (vóór 27 nov.) Johanna van Brabant (dochter van Jan III en Maria van Evreux⁷⁸) geb. 24 jun. 1322, volgde 5 dec. 1355 haar vader op als hertogin van Brabant en Limburg, moest 1357 Mechelen en Antwerpen afstaan aan Vlaanderen. erkende Anton van Bourgondië als haar opvolger. gest. Brussel 1 dec. 1406⁷⁹. (Zij hertr. in mrt. 1354 Wenceslas van Luxemburg, zoon van Jan de Blinde, koning van Bohemen en Beatrix van Bourbon, geb. 25 feb. 1337, volgde 1346 zijn vader op als graaf van Luxemburg, welk gebied door zijn broer, keizer Karel IV, 13 mrt. 1354 tot hertogdom werd verheven. gest. Luxemburg 7 dec. 1383.)

Kind:

1. WILLEM, gest. jong, begr. Karmelietkerk Brussel⁸⁰.

Bastaarden waren vermoedelijk:

2. ADAM VAN BERWAERDE, stamvader der heren van Berwaerde en van Diepenburg, volgt onder XI A, § 7.

3. JAN VAN HENEGOUWEN, heer van Vlissingen, en baljuw aldaar, ridder vermeld 1378—1395, gest. vóór 31 jan. 1403; tr. omstreeks 19 apr. 1388⁸¹ Machteld Gerritsd. van Borselen⁸².

Uit dit huwelijk:

a. MARGRIET, vermeld 1395, werd 31 jan. 1403 beleend met de watermolen te Vlissingen, bezat ook goederen te Koudekerke, gest. vóór 7 jan. 1422⁸³; tr. Wolfert van Reimerswaal (zoon van Claas), gest. vóór 16 mrt. 1439⁸⁴.

§ 7. De heren van Berwaerde en van Diepenburch,

XIA. ADAM VAN BERWAERDE (waarschijnlijk een bastaard van graaf Willem IV, zie § 6), vermeld 14 okt. 1350—1379, schildknaap en hofjonker van Willem V, 1351 diens secretaris. koster van de hofkapel, 1 mei 1354 baljuw en schout van Den Haag tot 1359, 1357 ridder en baljuw van Zierikzee, stadhouder van Zeeland beooster Schelde en raadsheer van Willem V⁸⁵; tr. Agnese van Ammers, vermeld 16 dec. 1372 **, dochter van Gijsekijn. (Zij tr. Ie . . . de Bruyne.)

Kinderen:

1. GHIJSKIJN, heer van Diepenburch, volgt onder XII A.

Castilië, geb. 1188 (voor 11 mrt.), gest. Parijs 27 nov. 1252, dochter van Alfons VIII en Eleonore van Engeland.

XVI. **LODEWIJK IX DE HEILIGE**, geb. Poissy 25 apr. 1215, koning van Frankrijk 1226—1270, gest. Tunis 25 aug. 1270; tr. 27 mei 1234 Margaretha van Provence, geb. 1221, gest. 20 dec. 1295, dochter van Raimund Berengarius V en Beatrix van Savoye.

XVII. **PHILIPS III DE STOUTE**, geb. te Poissy 3 apr. (of 1 mei ?) 1245, koning van Frankrijk 1270—1285, gest. Perpignan 5 okt. 1285; tr. 1e te Clermont 28 mei 1262 Isabella van Arragon, geb. 1243, gest. te Cosenza 28 jan. 1271, dochter van Jacob I en Yolanda van Hongarije; tr. 2e te Vincennes 21 aug. 1274 Maria van Brabant, gest. te Murel 12 jan. 1321, dochter van Hendrik III en Aleid van Bourgondië.

Uit het 1e huwelijk:

XVIII. **KAREL**, graaf van Valois en van Anjou, geb. 12 mrt. 1270, gest. 16 dec. 1325; tr. 1e 16 aug. 1290 Margaretha van Anjou, gest. 31 dec. 1299, dochter van Karel II van Anjou, koning van Napels en Sicilië en Maria van Hongarije. Hij tr. 2e 8 feb. 1301 Catharina van Courtenay, gest. 3 jan. 1307, dochter van Philips titulair keizer van Constantinopel en Beatrix van Anjou. Hij tr. 3e in jun. 1308 Mathilde van Châtillon, geb. na 1292, gest. 3 okt. 1358, dochter van Gwijde III graaf van St. Pol en Maria van Bretagne^g.

XIX. **PHILIPS VI**, geb. 1293, koning van Frankrijk 1328—1350, gest. in de abdij van Coulombs (bij Dreux) 22 aug. 1350; tr. 1e in jul. 1313 Johanna van Bourgondië, geb. 1293—'94, gest. 12 sep. 1348, dochter van Robert II en Agnes van Frankrijk¹⁰; tr. 2e 29 jan. 1349 Blanche van Navarre, gest. 5 okt. 1398, dochter van Philips III¹¹ en Johanna van Frankrijk¹².

Uit het 1e huwelijk:

XX. **JAN II DE GOEDE**, geb. Gué-de-Maulin 26 apr. 1319, koning van Frankrijk 1350—1364, gest. Londen 8 apr. 1364; tr. 1e Melun 28 mrt. 1332 Judith van Bohemen, geb. 20 mei 1315, gest. Maubuisson 11 sep. 1349, dochter van Jan de Blinde van Luxemburg, koning van Bohemen en Elisabeth van Bohemen, Hij tr. 2e 19 feb. 1350 Johanna van Auvergne, geb. 8 mei 1326, gest. 29 sep. 1360 op slot Argilly in Bourgondië, dochter van Willem XIII en Margaretha van Evreux.

Uit het 1e huwelijk:

XXI. **PHILIPS DE STOUTE**, hertog van Bourgondië, volgt in § 18.

§ 18. De hertogen van Bourgondië 1363—1477.

XXI. **PHILIPS DE STOUTE** (zoon van XX Jan de Goede, koning van Frankrijk 1350—1364, zie § 17), geb. Pontoise 17 jan. 1342, kreeg van zijn vader op 6 sep. 1363 het hertogdom Bourgondië als apanage (in ruil voor Touraine wat hij sinds 1360 bezat), erfde 1384 van zijn

schoonouders Vlaanderen, Artois, Antwerpen en Mechelen, Nevers, Franche-Comté, Salins en Rethel, trad inmiddels 1380—1388 op als één der regenten van de minderjarige Franse koning Karel VI, kocht 1390 het graafschap Charollais, was na 1392 (vanwege de krankzinnigheid van Karel VI) wederom één der regenten, verwierf 1396 Limburg en Overmaze, gest. Halle (ten Z. v. Brussel) 27 apr. 1401; tr. Gent 19 jun. 1369 Margaretha van Brabant, geb. 13 apr. 1350, gest. 21 mrt. 1405 te Atrecht¹³. (Zij tr. 1e 21 mrt. 1356 Philips „van Rouvre", zoon van Philips van Bourgondië en Johanna van Auvergne¹⁴, geb. slot Rouve bij Dijon 1345, volgde in 1349 zijn grootvader Eudes IV op als hertog van Bourgondië, gest. slot Rouvre 21 nov. 1361.)

Kinderen:

1. **JAN ZONDER VREES**, volgt onder XXII A.
2. **KAREL**, geb. Dijon 18 apr. 1373, gest. 11 jul. 1374¹⁵.
3. **MARGARETHA**, gedoopt Montbard 22 okt. 1374, gest. Le Quesnoy 8 mrt. 1441; tr. Kamerijk 12 apr. 1385 Willem VI hertog van Beieren, graaf van Holland, Zeeland en Henegouwen, zoon van Albrecht en Margaretha van Brieg, geb. Den Haag (?) 5 apr. 1365, gest. kasteel Bouchain 31 mei 1417 (zie hoofdstuk III, § 14).
4. **LODEWIJK**, geb. Dijon (7) eind jul. 1377, begr. te Citeaux 10 jan. 1378¹⁶.
5. **CATHARINA**, geb. Montbard (in de Côte d'Or) in mei 1378¹⁷, gest. 26 jan. 1425; tr. 1e 15 aug. 1393 Leopold IV de Trotse, hertog van Oostenrijk, zoon van Leopold III en Viridis Visconti, geb. 1371, gest. Wenen 3 jun. 1411; tr. 2e omstreeks 1419 Smassman van Rappoltstein, gest. omstreeks 1450.
6. **BONNE**, geb. 1379, gest. Atrecht 10 mei 1398¹⁸.
7. **MARIA**, geb. Dijon sep. 1386¹⁹, gest. 2 of 3 okt. 1422; tr. Wichestre in mei 1401 Amadeus VIII van Savoye, zoon van Amadeus VII en Bonne van Berry, geb. Chambéry 4 sep. 1383, volgde 1391 zijn vader op als graaf van Savoye, werd in 1416 tot hertog verheven, abdicerde 1434, trad in de geestelijke stand en werd onder de naam Felix V tegenpaus 1439—1449, gest. Genève 7 jan. 1451.
8. **ANTON** hertog van Brabant, volgt onder XXII B (§ 19).
9. **PHILIPS** graaf van Nevers, volgt onder XXII C (§ 20).
10. **KAREL**, geb. ?, begr. Dijon 4 dec. 1391²⁰.

XXII A. JAN ZONDER VREES, geb. Dijon 28 mei 1371, volgde 1404 zijn vader op als hertog van Bourgondië en zijn moeder 1405 in Vlaanderen, Artois, Mechelen en Franche-Comté, speelde een grote rol in de strijd om het regentschap voor Karel VI van Frankrijk, werd vermoord te Montereau 10 sep. 1419; tr. Kamerijk 12 apr. 1385 Margaretha van Beieren, dochter van Albrecht en Margaretha van Brieg, geb. 1363, gest. Dijon (7) 24 jan. 1424. (Zie hoofdstuk III, § 14.)

Kinderen:

1. **MARGARETHA**, geb. ?, gest. Parijs 2 feb. 1441; tr. 1e 30 apr. 1404 Lodewijk, zoon van Karel VI van Frankrijk en Isabeau van

HOOFDSTUK IV
BOURGONDIE

§ 17. Stamreeks **Rupertingen-Capet**. *

I. RUPERT I, graaf in de Opper-Rijngouw en de Wormsgouw, vermeld 733 en 757, gest. 764¹; tr. Williuwint, dochter van graaf Adalhelm, vermeld 764.

II. TURINGBERT, vermeld 767—770, had goederen in Lorsch.

III. RUPERT II, vermeld 770—807 als graaf in de Opper-Rijngouw en de Wormsgouw.

IV. RUPERT III, vermeld 812—830 als graaf in de Wormsgouw, gest. 834; tr. Wialdrut, vermeld 829—834.

V. ROBERT DE STERKE (= Rupert IV), vermeld 822—866, hertog van Francië, graaf van Parijs, van Orleans en van Anjou, sneuvelde bij Brissarthe 19 sep. 866 tegen de Noormannen aan de oever van de Loire; tr. 1e een onbekende vrouw; tr. 2e Aelis (Adelheid) zuster van graaf Alleaume (Adalhelm) in de gouw Laon.

Uit het 2e huwelijk:

VI. ROBERT I, graaf van Parijs, hertog van Francië, koning van Frankrijk 922—923, sneuvelde bij Soissons 15 jun. 923; tr. 1e Aelis; tr. 2e Beatrix, gravin van Vermandois.

VII. HUGO DE GROTE, geb. omstreeks 900 graaf van Parijs, hertog van Francië 943, verwierf Bourgondië, gest. Dourdan 19 jun. 956; tr. 1e 926 Edhild, dochter van Edward I van Engeland en Aeflede Athelms-dochter; tr. 2e 14 sep. 937 Hadewich van Saksen, geb. omstreeks 922, gest. 10 mei (na of in 965), dochter van Hendrik I de Vogelaar² en Mathilde van Westfalen.

Uit het 2e huwelijk:

VIII. HUGO CAPET, geb. omstreeks 940, graaf van Parijs, hertog van Francië, koning van Frankrijk 987—996, gest. Melun 24 okt. 996;

* Dr. J. P. J. Gewin, *Die Verwandtschaften und politischen Beziehungen zwischen den westeuropaischen Furstenhausern im Frühmittelalter*, uitgave 1964, voerde de stamreeks Capet nog 3 generaties hoger op.

Stamvader was: Rotbert I, rechtsgeleerde in dienst van koning Theodobert in 608, idem van Chlotacar II in 620. Uit zijn huwelijk met een dochter van de Longobardenkoning Authari sproot zijn zoon Rothari I, koning der Longobarden 636—652. Deze huwde met een dochter van de Longobardenkoning Adoald en werd vader van Rotbert III, rechtsgeleerde bij de Merovingenkoningen 673—693. In zijn zoon Rothari II, graaf in de Rijngouw en gehuwd met Williswint, herkennen we de stamvader Rupert I van onze generatie I.

tr. omstreeks 968 Aelis van Poitou (Adelheid), gest. 15 jun. 1006, dochter van Willem van Poitou, hertog van Aquitanië en Adela van Normandië.

IX. ROBERT II DE VROME, geb. Orleans omstreeks 970, koning van Frankrijk 996—1031, gest. Melun 20 jul. 1031; tr. 1e 1 apr. 988 (gesch. 992) Rosela van Italië, dochter van Berengarius, gest. te Gent 7 feb. 1003; tr. 2e 997 (gesch. 1000) Bertha van Bourgondië, geb. omstreeks 946, gest. na 10103, dochter van Koenraad I en Mahaut van Frankrijk⁴, tr. 3e omstreeks 1002 Constance van Provence, gest. te Melun 25 jul. 1032, dochter van graaf Willem van Provence. Uit het 3e huwelijk:

X. HENDRIK I, geb. 1008 (voor 17 mei), koning van Frankrijk 1031—1060, gest. Vitry aux Loges 4 aug. 1060; tr. 29 jan. 1044 Anna van Kiev, gest. na 1075⁵, dochter van grootvorst Jaroslav Vladimirovic en Ingegerd of Anna van Zweden.

XI. PHILIPS I, geb. 1052, koning van Frankrijk 1060—1108, gest. Melun 29 jul. 1108; tr. 1e 1071 of 1072 (verstoten 1092) Bertha van Holland, gest. Montreuil-sur-Mer 1093, dochter van Floris I en Geertuid van Saksen; tr. 2e 1092 Bertrade van Montfort⁶, gest. 1017, dochter van graaf Simon. Uit het 1e huwelijk:

XII. LODEWIJK VI DE DIKKE, geb. 1081, koning van Frankrijk 1108—1137, gest. slot Béthizy bij Parijs 1 aug. 1137; tr. 1e 1107 Lucienne de Rochefort (later verstoten); tr. 2e 1115 Adelhedd van Savoye⁷, gest. 18 nov. 1154, dochter van Humbert II en Gisela van Bourgondië-Ivrea.

XIII. LODEWIJK VII DE JONGE, geb. 1120, koning van Frankrijk 1137—1180, gest. 19 sep. 1180; tr. 1e 22 jul. 1137 (gesch. 1152) Eleonore van Poitou en Aquitanië, geb. omstreeks 1123, gest. 31 mrt. 1204⁸, dochter van Willem VIII en Eleonore van Chatellerault; tr. 2e 1154 Constance van Castilië, gest. 4 okt. 1160, dochter van Alfons VII en Berengaria van Barcelona; tr. 3e 13 nov. 1160 Alix van Champagne, gest. 4 jun. 1206, dochter van Theobald II en Mathilde van Karinthië. Uit het 3e huwelijk:

XIV. PHILIPS II AUGUST, geb. Parijs 21 aug. 1165, koning van Frankrijk 1180—1223, gest. Mantes 14 jul. 1223; tr. 1e 28 apr. 1180 Isabella van Vlaanderen, geb. in apr. 1170, gest. Parijs 15 mrt. 1190, dochter van Boudewijn VIII en Margaretha van de Elzas; tr. 2e 15 aug. 1193 (verstoten 1193, weer opgenomen 1200) Ingeborg van Denemarken, gest. Corbeil 29 jul. 1236, dochter van Waldemar I en Sofia van Polosk; tr. 3e in jun. 1196 (gesch. 1200) Agnes van Meran, gest. op slot Poissy 20 jul. 1201, dochter van Berthold III. Uit het 1e huwelijk:

XV. LODEWIJK VIII, geb. 3 sep. 1187, koning van Frankrijk 1223—1226, gest. Montpensier 8 nov. 1226; tr. 23 mei 1200 Blanche van

Castilië, geb. 1188 (voor 11 mrt.), gest. Parijs 27 nov. 1252, dochter van Alfons VIII en Eleonore van Engeland.

XVI. LODEWIJK IX DE HEILIGE, geb. Poissy 25 apr. 1215, koning van Frankrijk 1226—1270, gest. Tunis 25 aug. 1270; tr. 27 mei 1234 Margaretha van Provence, geb. 1221, gest. 20 dec. 1295, dochter van Raimund Berengarius V en Beatrix van Savoye.

XVII. PHILIPS III DE STOUTE, geb. te Poissy 3 apr. (of 1 mei ?) 1245, koning van Frankrijk 1270—1285, gest. Perpignan 5 okt. 1285; tr. 1e te Clermont 28 mei 1262 Isabella van Arragon, geb. 1243, gest. te Cosenza 28 jan. 1271, dochter van Jacob I en Yolanda van Hongarije; tr. 2e te Vincennes 21 aug. 1274 Maria van Brabant, gest. te Murel 12 jan. 1321, dochter van Hendrik III en Aleid van Bourgondië.

Uit het 1e huwelijk:

XVIII. KAREL, graaf van Valois en van Anjou, geb. 12 mrt. 1270, gest. 16 dec. 1325; tr. 1e 16 aug. 1290 Margaretha van Anjou, gest. 31 dec. 1299, dochter van Karel II van Anjou, koning van Napels en Sicilië en Maria van Hongarije. Hij tr. 2e 8 feb. 1301 Catharina van Courtenay, gest. 3 jan. 1307, dochter van Philips titulair keizer van Constantinopel en Beatrix van Anjou. Hij tr. 3e in jun. 1308 Mathilde van Châtillon, geb. na 1292, gest. 3 okt. 1358, dochter van Gwijde III graat van St. Pol en Maria van Bretagne⁹.

XIX. PHILIPS VI, geb. 1293, koning van Frankrijk 1328—1350, gest. in de abdij van Coulombs (bij Dreux) 22 aug. 1350; tr. 1e in jul. 1313 Johanna van Bourgondië, geb. 1293—'94, gest. 12 sep. 1348, dochter van Robert II en Agnes van Frankrijk¹⁰; tr. 2e 29 jan. 1349 Blanche van Navarre, gest. 5 okt. 1398, dochter van Philips III¹¹ en Johanna van Frankrijk¹².

Uit het 1e huwelijk:

XX. JAN II DE GOEDE, geb. Gué-de-Maulin 26 apr. 1319, koning van Frankrijk 1350—1364, gest. Londen 8 apr. 1364; tr. 1e Melun 28 mrt. 1332 Judith van Bohemen, geb. 20 mei 1315, gest. Maubuisson 11 sep. 1349, dochter van Jan de Blinde van Luxemburg, koning van Bohemen en Elisabeth van Bohemen. Hij tr. 2e 19 feb. 1350 Johanna van Auvergne, geb. 8 mei 1326, gest. 29 sep. 1360 op slot Argilly in Bourgondië, dochter van Willem XIII en Margaretha van Evreux. Uit het 1e huwelijk:

XXI. PHILIPS DE STOUTE, hertog van Bourgondië, volgt in § 18.

§ 18. De hertogen van Bourgondië 1363—1477.

XXI. PHILIPS DE STOUTE (zoon van XX Jan de Goede, koning van Frankrijk 1350—1364, zie § 17), geb. Pontoise 17 jan. 1342, kreeg van zijn vader op 6 sep. 1363 het hertogdom Bourgondië als apanage (in ruil voor Touraine wat hij sinds 1360 bezat), erfde 1384 van zijn

schoonouders Vlaanderen, Artois, Antwerpen en Mechelen, Nevers, Franche-Comté, Salins en Rethel, trad inmiddels 1380—1388 op als één der regenten van de minderjarige Franse koning Karel VI, kocht 1390 het graafschap Charollais, was na 1392 (vanwege de krankzinnigheid van Karel VI) wederom één der regenten, verwierf 1396 Limburg en Overmaze, gest. Halle (ten Z. v. Brussel) 27 apr. 1401; tr. Gent 19 jun. 1369 Margaretha van Brabant, geb. 13 apr. 1350, gest. 21 mrt. 1405 te Atrecht¹³. (Zij tr. 1e 21 mrt. 1356 Philips „van Rouvre”, zoon van Philips van Bourgondië en Johanna van Auvergne¹⁴, geb. slot Rouve bij Dijon 1345, volgde in 1349 zijn grootvader Eudes IV op als hertog van Bourgondië, gest. slot Rouvre 21 nov. 1361.)

Kinderen:

1. JAN ZONDER VREES, volgt onder XXII A.
2. KAREL, geb. Dijon 18 apr. 1373, gest. 11 jul. 1374¹⁵.
3. MARGARETHA, gedoopt Montbard 22 okt. 1374, gest. Le Quesnoy 8 mrt. 1441; tr. Kamerijk 12 apr. 1385 Willem VI hertog van Beieren, graaf van Holland, Zeeland en Henegouwen, zoon van Albrecht en Margaretha van Brieg, geb. Den Haag (?) 5 apr. 1365, gest. kasteel Bouchain 31 mei 1417 (zie hoofdstuk III, § 14).
4. LODEWIJK, geb. Dijon (?) eind jul. 1377, begr. te Citeaux 10 jan. 1378¹⁶.
5. CATHARINA, geb. Montbard (in de Côte d'Or) in mei 1378¹⁷, gest. 26 jan. 1425; tr. 1e 15 aug. 1393 Leopold IV de Trotse, hertog van Oostenrijk, zoon van Leopold III en Viridis Visconti, geb. 1371, gest. Wenen 3 jun. 1411; tr. 2e omstreeks 1419 Smassman van Rappoltstein, gest. omstreeks 1450.
6. BONNE, geb. 1379, gest. Atrecht 10 mei 1398¹⁸.
7. MARIA, geb. Dijon sep. 1386¹⁹, gest. 2 of 3 okt. 1422; tr. Wichestre in mei 1401 Amadeus VIII van Savoye, zoon van Amadeus VII en Bonne van Berry, geb. Chambéry 4 sep. 1383, volgde 1391 zijn vader op als graaf van Savoye, werd in 1416 tot hertog verheven, abdiceerde 1434, trad in de geestelijke stand en werd onder de naam Felix V tegenpaus 1439—1449, gest. Genève 7 jan. 1451.
8. ANTON hertog van Brabant, volgt onder XXII B (§ 19).
9. PHILIPS graaf van Nevers, volgt onder XXII C (§ 20).
10. KAREL, geb. ?, begr. Dijon 4 dec. 1391²⁰.

XXIIA. JAN ZONDER VREES, geb. Dijon 28 mei 1371, volgde 1404 zijn vader op als hertog van Bourgondië en zijn moeder 1405 in Vlaanderen, Artois, Mechelen en Franche-Comté, speelde een grote rol in de strijd om het regentschap voor Karel VI van Frankrijk, werd vermoord te Montereau 10 sep. 1419; tr. Kamerijk 12 apr. 1385 Margaretha van Beieren, dochter van Albrecht en Margaretha van Brieg, geb. 1363, gest. Dijon (?) 24 jan. 1424. (Zie hoofdstuk III, § 14.)

Kinderen:

1. MARGARETHA, geb. ?, gest. Parijs 2 feb. 1441; tr. 1e 30 apr. 1404 Lodewijk, zoon van Karel VI van Frankrijk en Isabeau van